

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ЛОГІСТИЧНОЇ КОМПАНІЇ

Сучасні глобальні тенденції, такі як зростаючі потреби суспільства, технологічний прогрес та непередбачувані кризи (наприклад, пандемія COVID-19 та військові конфлікти), активно стимулюють процес діджиталізації усіх сфер життя. Вона є сучасним інноваційним етапом економічного розвитку, в основі якого знаходиться інтеграція фізичних та цифрових ресурсів у сфері виробництва та споживання, в економіці та суспільстві [5]. Для підприємств діджиталізація є одним з інструментів підвищення ефективності бізнес-процесів, методом покращення взаємодії з клієнтами та способом росту рівня контролю та якості аналітики. Діджиталізація логістичного бізнесу дозволяє автоматизувати більшість робочих процесів, оптимізувати ланцюги постачання, зняти з менеджерів рутинні завдання, покращити комунікацію всередині компанії, скоротити витрати та покращити обслуговування клієнтів [1].

Серед напрямів діджиталізації логістичних бізнес-процесів можемо виділити: автоматизацію рутинних операцій (RPA, DMS), впровадження CRM-систем, використання хмарних технологій та аналітики великих даних, застосування штучного інтелекту (AI) та машинного навчання (ML), розробку мобільних додатків та онлайн-платформ, використання технологій Інтернету речей (IoT) для відстеження та оптимізації, використання систем бізнес-аналітики (BI) та інші (рис.1).

Рисунок 1 – Можливості діджиталізації логістики та управління ланцюгами постачання

Джерело: складено автором на основі [1, 2].

За допомогою інтернет-технологій та цифрових платформ, логістичні компанії можуть контролювати та відстежувати рух товарів в режимі реального часу, спрощувати процес збору замовлень, автоматизувати операції з доставки та управління запасами, зменшувати витрати на складське господарство та підвищувати якість обслуговування клієнтів [2]. Для досягнення цих вигод компанії мають пройти певні етапи побудови автоматизованої системи: визначити цілі та розставити пріоритети, розробити деталізований поетапний план впровадження, залучити кваліфікований персонал, а також здійснювати моніторинг та оцінку ефективності роботи й бути готовим до постійного вдосконалення та адаптації до змін. У ході реалізації даних операцій можуть виникнути певні обмеження: опір співробітників, значні початкові інвестиції, несумісність інноваційних рішень із попередніми існуючими системами, ризик витоку даних та втрати інформації у результаті кібератак та ін. Незважаючи на ці ризики, підприємства різних сфер застосовують цифрові технології у своїй операційній діяльності: логістичні компанії Amazon, DHL, FedEx, UPS, Нова Пошта, цифрові платформи Prozorro.Sale, Дія, провайдер медіапослуг Netflix, косметична мережа Sephora (табл.1).

Таблиця 1 – Приклади застосування діджиталізації бізнес-процесів провідними компаніями

Компанія	Цифрова технологія	Мета застосування та результат
Amazon	технології Інтернету речей (IoT)	оптимізація складських та логістичних операцій; відстеження місцезнаходження товарів, їх залишків; оптимізація маршрутів доставки
	штучний інтелект (AI)	прогнозування попиту та управління запасами
DHL	технології Інтернету речей (IoT)	відстеження вантажів у режимі реального часу; оптимізація маршрутів доставки; запобігання псуванню вантажів; підвищення прозорості логістичних процесів
	аналітику BigData	прогнозування попиту; оптимізація складських запасів
FedEx	штучний інтелект (AI)	оптимізація маршрутів доставки; ланування графіків
	дрони та роботизовані системи	автоматизація складських операцій; доставка "останньої милі"
UPS	система ORION	оптимізація маршрутів доставки; визначення найефективніших маршрутів для кожного водія
	телематика	відстеження стану транспортних засобів; моніторинг витрати палива
Нова Пошта	мобільний додаток	відстеження відправлення; оплата послуги; керувати доставкою; покращення обслуговування клієнтів
	системи автоматизованого сортування вантажів	спрощення процедур відвантаження; швидша обробка замовлень; мінімізація людського фактору
	цифрові інструменти	оптимізація маршрутів кур'єрів; скорочення часу доставки
Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	Електронна торгова система Prozorro.Sale	проведення онлайн-аукціонів з продажу державного та комунального майна; забезпечення прозорості та ефективності процесу продажу
Міністерство цифрової трансформації України	Дія	діджиталізація державних послуг; збереження документів у електронному вигляді; онлайн-підпис документів; відкриття бізнесу; отримання інших державних послуг
Netflix	технології машинного навчання (ML)	персоналізація рекомендацій контенту; аналіз даних про перегляди користувачі, їхні оцінки та інші фактори, щоб пропонувати фільми та серіали; покращення утримання клієнтів; підвищення задоволеності споживачів
Sephora	віртуальні асистенти	допомога клієнтам підібрати ідеальний колір косметики
	технології доповненої реальності	покращення досвіду покупок; підвищення лояльності клієнтів

Джерело: складено на основі [3], [4].

Отже, діджиталізація процесів логістики – невід'ємний процес розвитку компанії, що допомагає автоматизувати робочі процеси, знизити навантаження на співробітників, покращити комунікацію та оптимізувати логістичні процеси, але на практиці процес діджиталізації – це складний механізм, який вимагає комплексного та планомірного впровадження. Майбутнє діджиталізації бізнес-процесів полягає у розвитку штучного інтелекту та машинного навчання, використанні блокчейну та Інтернету речей, персоналізації та кастомізації процесів, посиленні акценту на кібербезпеку та захист даних.

Список використаних джерел

1. Швець А. В., Берегелська І. Л. Діджиталізація як рушійна сила бізнес-розвитку. *Сучасні технології комерційної діяльності і логістики*: матеріали IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. К.: КНЕУ, 2024. С. 17–20.
2. Птащенко О. В., Сохацька О. М. Особливості логістичної діяльності в умовах діджиталізації. *Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. № 6 (276) 2022. С.50–54. URL: <https://doi.org/10.33216/1998-7927-2022-276-6-50-54> (дата звернення: 30.03.2025).
3. Братко О. С., Саламон І. Р. Використання цифрових технологій для просування продукції на міжнародних ринках. *Ефективна економіка*. 2022. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=10289> (дата звернення: 31.03.2025). DOI: 10.32702/2307-2105-2022.5.80.
4. Як цифрова трансформація допомагає зростати бізнесу. URL: <https://wezom.com.ua/ua/blog/cifrovaya-transformaciya-pomogaet-rasti-biznesu> (дата звернення: 31.03.2025).
5. Яценко В. В. Діджиталізація – сучасний фактор розвитку бізнес-процесів. *Ефективна економіка*. 2022. № 2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=10042> (дата звернення: 31.03.2025). DOI: 10.32702/2307-2105-2022.2.200.